

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRETERA DE GIRONA, NÚM. 27

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Espanya, 3 pessetes l'any; Estranger, 5 franes.

SUMARI:

- A** LS SUBSCRIPTORS. — CRÒNICA LOCAL.
— DEL LLIBRE «L'OFRENA»: *Josep M.ª Lòpez-Picó.* — L'ELEGIA DEL TAPER: *Miquel Roger i Crosa.* — JO VULL CORONAR-TE DE ROSES: *Xavier Carbó i Maimí.*
— CAIXA D'ESTALVIS: *Josep Tauler.* — ELS PETITS GNOMS DEL BOSCH: *Ll. Barceló i Bou.* — CONCURS DE COMEDIES: LLISTA DE OBRES REBUDES; VEREDICTE. — DE L'ESTRANGER. — LLIBRES. — PUBLICACIONS REBUDES. — MOVIMENT DEL PORT. — OPERACIONS DE LA CAIXA D'ESTALVIS. — ESTACIÓ PLUVIOMÈTRICA. — REGISTRE CIVIL.

PREMI EXTRAORDINARI DE L'EXM.
 AJUNTAMENT DE BARCELONA ::

GRAN VARIETAT EN OBJECTES

PER A REGALO :: :: :: ::

IMMENS ASSORTIT DE MARCS

:: :: :: :: I MOTLLURES

A PREUS SUMAMENT :: ::

:: :: :: :: :: BARATOS

SALONS I DESPATX: PASSEIG DE GRACIA, 18. — TELEFON 3.228.

TALLERS: C. UNIVERSITAT, 112. — TELEFON 7.359. — BARCELONA

GRAN TALLER DE CERRELLERIA

D'EN

JOSEP RAMIÓ

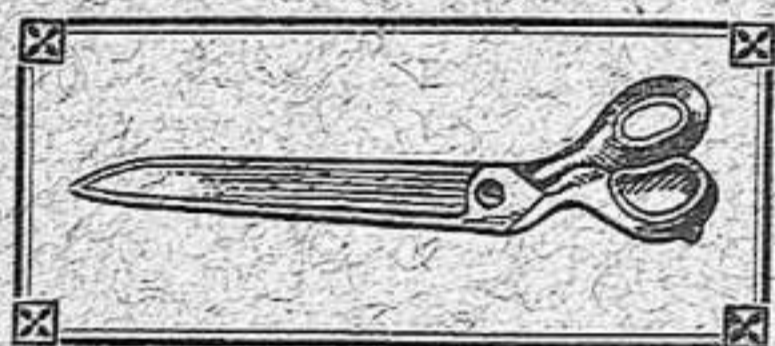
Plaça de la Murada, 4 :: PALAMOS

Construcció i reparació de màquines de totes classes, especialment per a la indústria suro-tapera : Instal·lació de molins de vent, bombes per a aixecar aigua, etc.

ACCESSORIS PER A MAQUINES DE TOTES CLASSES

A. ROSELLÓ

SASTRE

NOTARIES, 16

Ultimes novetats

WERTHEIM

Màquines per a cosir i brodar.—Rectilínees per a fer mitges i altres genres d'aquest punt.— Son ben conegudes en tot el món per la seva

marxa silenciosa, sa perfecció incomparable, sa afinació extremada i son moble elegant;

Reuneixen tots els perfeccionaments més recents i constitueixen un article de primera novetat. Vendes a plaç i al comptat.

Direcció general: Aviñó, 9 **BARCELONA**

Representants en tots els pobles. - A Palamós:

OLAGUER LLORENS

Cervantes, 26 i Carretera Girona, 25. **PALAMÓS**

ALFOMBRES - TAPICERIES

Tot quant se fabrica a Europa per a decorar, se troba en els
GRANS MAGATZEMS AL ENGROS I AL DETALL

Blanco y Bosch, de Barcelona

Plaça de St. Jaume, Call 21, S. Honorat, 1 i 3
i Fruita, 2. **TELEFON 190.**

Grans existències.

Ultimes Novetats.

Preus sens competència.

Importació directa de Tapiços, Smirna i Perses (Orient). Ultimes creacions, estil antic, en Damasc, Velluts, etc. Jocs complets de Cortinatges, Stores, *Visillos* i Cobrellits de Tul i Puntetes per a Dormitori.

Tapets, Pells, Mantes, Edredons.
Tallers de Roba Blanca per a taula i llit i demés articles de **Llenceria, Gèneros de punt, Camiseria i Equips** per a senyor i senyora.

NOTA. *Es convenient per a les carpetes saber les mides de l'habitació.*

Tintoreria LOS MIL COLORES

Despatx:

Passeig de Castelar

DE

Antoni Güell

Tallers:

Carretera de Sant Joan

PALAMÓS

Se tenyeixen i renten tota classe de vestits, cortinatges, mantes de viatge, alfombres, etc. :: :: APRESTS AL CILINDRE.

Adroher Germans

Telefon, 212 - Apartat, 18 - Telefon interurbà, 3

GIRONA

MAQUINARIA ELECTRICA
: MATERIAL ELECTRIC :

RESERVAT

A. Bañeras

Gran Ebanisteria MANEL BRUNET

PALAMÓS

Especialitat en artístiques motllures i marcs per a quadres i retrats. Llits, guardarrobes, calaixeres, espills, etc. etc., de gust exquisit.

Esmerats treballs d'Ebanisteria :: Aquesta casa es distingeix per la seva pulcritut i bon gust en tots els articles que serveix al públic, en especial els MOBLES.

LA VISTA COM ALS 15 ANYS

Graduació amb 1° Obtòmetre, gratuita.

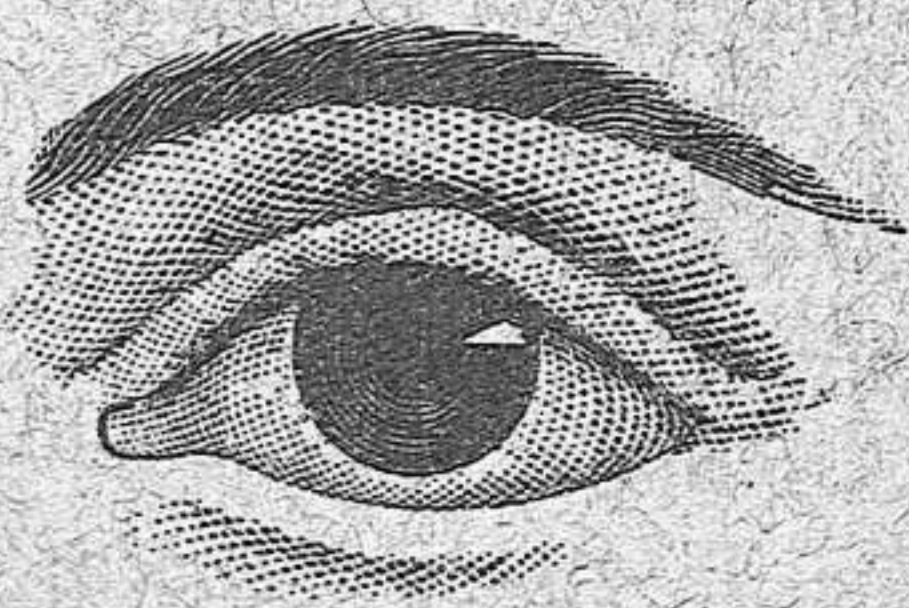
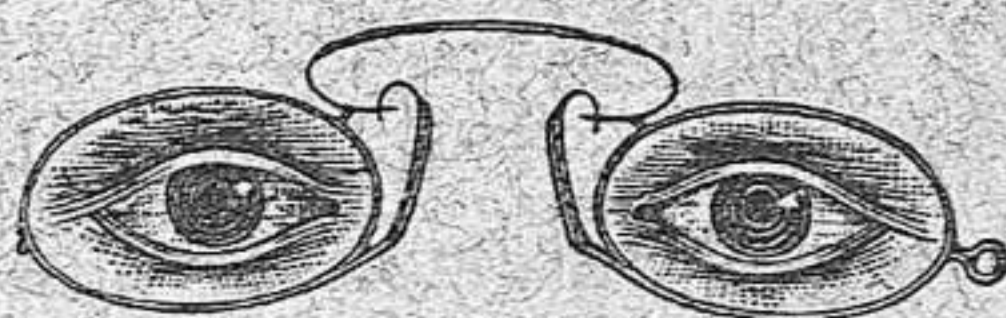
Aparell pràctic i científic. Erros impossibles. Corregix tots els defectes de la vista. Presbícia, Miopia, Hiperopia i Astigmatisme simple i complicat.

Ulleres, Lentes i aparells òptics de totes classes.

Orriols, Optic

Carrer de Munt, 51

— PALAMÓS —

MAGÍ VIÑALS

TRANSPORTS I ADUANES

Carrer Cristina, 2
- Barcelona -

TELÉFON, 1692

Cases a Port-Bou, Cer-
:bère, Irún i Hendaya:

Mobles : Artístics BUSQUEZS

Ciutat, 9
BARCELONA

Premiats amb les més altes Recom-
penses en totes les EXPOSICIONS.

Dues primeres medalles
Barcelona 1907.

Decoració. Grans existències. Nous models en tots els estils.

TALLERS : Bellafilla, 3 i 5. - BARCELONA.

— TELEFON 2.314 —

SERVEI FIXE I SETMANAL DE
BARCELONA A ROSAS

I VICE-VERSA, AMB ESCALA A
S. Feliu de Guixols i Palamós
— PEL VAPOR —

N. AMPURDANÉS

Sortida de BARCELONA: Tots els Dimecres.
Id. de PALAMOS: Tots els Dissabtes.

CONSIGNATARIS: Barcelona, D. Enric Freixas, Cristina 5,
(baixos). Telefon, 1585. — St. Feliu de Guixols, D. Joan For-
tó. — Palamós, D. Félix Ribera. — Rosas, D. Josep Rahola.

Aliments per a Regimen Dietètic i Diabètic, de la casa
MANUEL FRERES de Lausanne (Suiça) i

XACOLATES PURES DE CACAO, elaborades
en el Convent de LA TRAPA
pels RR. PP. CISTERCENCES.

DIPOSITARIS
EXCLUSIUS: **PAGÉS I ROCAFORT** (Successors de
A. MASSANA)

Carrer de Fernando VII, 14.

BARCELONA

Papers de Lija - Teles d'Esmeril

**Discs paper de Lija per a la
fabricació dels taps de suro.**

10 MEDALLES EN VARIES EXPOSICIONS

Marimon i Debray, S. en C.

BARCELONA

Carrer Dos de Maig, 254.

Gran saló de en-
llustra-bòtes de **Isidro Bernis**

Se compòn tota classe de calçat per deteriorat que sigui. Elegancia, exacti-
tut i economia. Gran assortit de CREMES de les millors marques, figurant-
hi l'acreditada marca DANDY, la qual suavitza el cuiro fins a l'extrem de
quedar impermeable. No sofriu més dels ulls de poll: Useu els pegats que
ven aquesta casa i amb vuit dies quedareu curats.

Carrer de Notarías, 25.

PALAMOS

EXQUISITO LICOR
CALISAY

TÓNICO

APERITIVO

ANIS "CRIOLLA
y Rhum VICTORIA"

Licor Ferro - Quina
CALISAY

Exquisit i suau licor de sa-
bor agradable i de puresa
garantida.

Composició aprovada i re-
comanada per varis Labora-
toris Municipals i nombro-
ses eminències mèdiques.

Beguda higiènica ideal, de
fama mundial.

El seu ús facilita les digestions penoses, fortifica el sistema nerviós i retorna les energies i forces perdudes a l'organisme debilitat per malalties o treballs excessius.

Premiat en totes les exposicions i concursos nacionals i estrangers.

POT DEMANAR-SE
PER TOT ARREU.

Viuda i fills de Magí Mollfuleda

ARENYS DE MAR (Barcelona)

Tingueu compte amb les falsificacions.

Rebutgeu les imitacions.

SUMARI:

ALS SUBSCRIPTORS. — CRÒNICA LOCAL. — DEL LLIBRE «L'OFRENA»: *Josep M.ª Lòpez-Picó.* — L'ELEGIA DEL TAPER: *Miquel Roger i Crosa.* — JO VULL CORONAR-TE DE ROSES; QUAN TU PLEGUES LES MANS; ELOGI: *Xavier Carbó i Maimí.* — CAIXA D'ESTALVIS: *Josep Tauler.* — ELS PETITS GNOMS DEL BOSCH: *Ll. Barceló i Bou.* — L'INFANT I LA PAPALLONA: *J. Bosch i Barrera.* — CONCURS DE COMEDIES: LLISTA D'OBRES REBUDES; VEREDICTE. — DE L'ESTRANGER. — LLIBRES. — PUBLICACIONS REBUDES. — MOVIMENT DEL PORT. — OPERACIONS DE LA CAIXA D'ESTALVIS. — ESTACIÓ PLUVIOMÈTRICA. — REGISTRE CIVIL.

Als subscriptors

La voluntat demostrada a nostra humil publicació i el treball i sacrificis dels qui en la revista hi tenim posada amor de prova, permeten oferir per a l'any 1916, tercer de sa vida, reformes importants. MARINADA apareixerà amb il·lustracions, i, per tant, amb paper superior. A malgrat de la bella i costosa reforma, el preu de subscripció serà el mateix: 3 pessetes anyals a Espanya i 5 francs a l'estranger. Després d'haver ja fet dues anyades és plaent l'estampar el nom dels distingits col·laboradors, qui mos han afavorit:

Joan Alcover, Mestre en Gai Saber, Josep Alemany i Borràs, Joan Arús i Colomer, Ramón E. Bassegoda, Pere J. Bassegoda, J. Bosch i Romaguera, Manel Brunet, A. Busquets i Puñset, Pere Boliart, J. Bosch i Barrera, J. Cal-

zada i Carbó, Xavier Carbó i Maimí, Josep Carner, Mestre en Gai Saber, Mossèn Jaume Collell, Mestre en Gai Saber, Mossèn Miquel Costa i Llobera, Mestre en Gai Saber, Lluís Castelló, Lluís Comas i Xandri, Joan Draper, Manel Folch i Torres, Mestre en Gai Saber, Josep M.ª Folch i Torres, Joaquim Folguera, Joan Feixas, Josep Fàbrega, Joan Guasch, Mestre en Gai Saber, Eduard Girbal i Jaume, Mestre en Gai Saber, Guerau de Liost, Josep M.ª Lòpez Picó, Francesc Matheu, Mestre en Gai Saber, Dolors Monserdà, Jaume Novellas de Molins, Miquel de Palol, Mossèn Vicens Piera, Joaquim Pla, Frederic Rahola, Roser, Joaquim Ruyra, Ramón Suriñach i Senties, Mossèn Josep Palomer, Ribera i Llovet, Manel Rocamora, Fèlix Ribera i Cabruja, Jaume Rosich, Bonaventura Sabater, J. Sancho Marraco, Francisco Serrats, Martí Tauler, Francisca Torrent de Figa, Antò Vidal i Arxer.

Crònica local

Començarem de retreure ço qui plau a tots els ciutadans, treu de polla-guera pacífics i mandrosos, acapara atenció i agabella energies, lleva el poble de sa quietesa perenne i el remou i el fereix, qüestió sempre candent i viva: eleccions. Descomptat un manifest del Directori de Federació Republicana, cap senyal exterior és apareguda, i, noresmenys, la batalla civil no deixa d'oferir interès i emoció. Presenten les dretes cinc candidats: n'Adrià Alvarez, en Domingo Ciurana, en Ramón Reig, en Jaume Mas i en Josep Juera. Federals i radicals ne presenten altres cinc: en Tomàs Pascalet, en Pe-re Saló, n'Artur Casademont, en Josep Clos i en Joan Matamala. L'equiparament de forces en el districte tercer atrau molta de gent a l'hora de l'escrutini. Sense altre incident que una protesta dels republicans per l'ús de paperetes transparents, fineix l'escrutini, donant el següent resultat. Alvarez, 322 vots; Matamala, 131; Juera, 261; Mas, 259; Pascalet, 141; Saló, 137; Ciurana, 155; Reig, 154; Casademont, 131; Clos, 124. Queden, doncs, elegits: Alvarez, Juera, Mas, Ciurana, Reig, Pascalet, Casademont i Matamala.

L'Ajuntament estarà constituït per 9 regidors de la dreta i 5 de l'esquerra.

El dijous, la Junta del cens proclama els regidors sense cap protesta, i el poble recau en quietesa.

El dia de Tots Sants és beneïda la capella del cementiri, i, en el dels morts, una gran gentada acut a oir-hi missa.

Un foc a can Figueres alarma i commou el poble; per fortuna, no és res important. Més no aixís el que, pocs dies després, se cala a una casa del Padró i de resultes del qual mor na Julia Ribot i sa filla María Mauri, (a. C. s.)

Hi ha canvi de campaner a la parroquia.

L'únic cinematògraf qui actúa se veu molt concorregut. S'interessen els espectadors en gran manera per les artistes de valua qui representen les pel·lícoles. Bona pensada ha tingut l'empresari, en aquestos temps de privadesa, en anunciar una rifa de galls dindis.

L'Ajuntament acorda rotular carrers i numerar cases.

Reingressa a la vida palamosina el nostre dilectíssim amic, el distingit notari en Josep Bellido. Sentim satisfacció al comprovar el seu contentament.

El Casino «La Unión» empostissa el sòl.

El treball s'aferma; molts de llogaters s'avenen a pagar; apar, realment, que la situació millora; sastres i modistes treballen fort; infinit nombre de palamosins se preparen per a la rifa de Nadal; els cantaires, empesos per l'optimisme del qui sab afrontar penes amb cançons, malden pel desenrotllo de l'orfeó «Aucellada» i canten cada jorn i sol·liciten l'ingrés en la societat d'uns quants mestres; també treballen amb goig els aficionats a l'art escènic; no és per falla d'afició que els footballistes reposen. Dintre el gran mal que l'afrosa guerra ha causat a nostra industria, sempre abandonada dels governs, com ben alt i clar ho han manifestat els senadors Rahola i Sedó, un passament de relatiu benestar inclina els nostres conveïns a divertir-se. Més, a última hora, percudeixen notes de tristor, engoixós reflux, qui reenfonza el delit. Parla's que els taps són o seràn declarats contrabàn de guerra. Sòrt que, sempre, els empordanesos han ostentat bravesa en defensar-se, sols, d'entorpiments i dificultats.

La llum de l'Empresa Berenguer, alguns dies s'apaga; la de l'Empresa Matas, alguns dies, ans d'il·luminar, fa els tats com persona tímida.

En un *meeting* celebrat a la Gorga parlen els oradors Seguí i Rueda.

Un gran temporal de llevant causa el naufragi del vapor italià *Trentino*, a la platja de Sant Pol. Duia carregament de blat.

El *Castilla* entra en aigues de Palamós amb averia, i, cosa curiosa, la maretjada fa exhalar crits d'auxili a vuit galifardeus qui, a Barcelona, s'eren amagats a la bodega, ignorant-se'n el motiu.

Del llibre "L'ofrena"

Joestic tot sòl, però afora meu la joia
de la muller sento cantâ i l'infant.

Ni saben què els escolto i que m'enjoia
la solitut el dolç ressó del cant.

I aquest moment de calma benfactora
 que no m'espanta de trobar-me sól,
 ès amargat per la fatal penyora
 amb que la Mort vol recordar-me el dol.

Sento el meu pols tan fràgil i menut
 que em fa pensar: —Si ara finís, la pau
 no alteraria d'aquesta hora amable.

Tot fóra igual de clar i d'immutable:
 l'amor i el goig i el pas del temps suau
 i nua sense mi la solitud.

* * *

Jo no sabria deturar ma via.
 Segueixo avant tot sól pel meu camí,
 indiferent a la parencia
 i sense mai posar esment en mi.

Però esdevé que fent-me companyia
 sento la veu profunda del destí
 que diu: —Escolta de la llunyania
 com el passat se't fa vivent aquí.

I ve del lluny l'encesa bunior
 d'aquelles hores que jo creia mortes
 i comencen de viure en abundor.

Amb els meus actes era fundador
 de mi mateix... Ultrapassant les portes
 de ço que he fet, ara em corprèn la por.

JOSEP M.ª LOPEZ PICO

L'elegía del taper

VIII

Un dissabte, quan a dures penes se feia oviradora la grisor fonediça del capvespre, na Mari-Agna i ses dues filles, a la sortida de la fàbrica, repartiren-se la tasca de proveir la llar. A la porta de la Cooperativa, na Mari-Agna trobà son fill.

— Que has anat a casa?, preguntà ella.

— No; som anat, de dret, cap a sa farola a esbargir-me.

Per a llegir el programa de pel·lícoles, va plantar-se en Jaumet davant el Teatre Carmen, i la dona, trescamant alegre, a la seva casa es dirigí. La foscor de la llar ja va sobtar-la; sentint esgarrifances de paura, deixà les provisions a l'entrada, corregué a la cuina, encengué el llum. Un crit d'esglai va ressonar.

Al peu dels fogons hi havia el cos del taper, ert, lívid, afrós. Afluiren veïns, qui, en posant al llit el cos èrtic, ja foren presos del respecte a la mort; devallà un metge acalorat, a la poca estona, qui no pogué dir altra cosa que mots de consol; tremolant, arribà la fillada.

El plor inestroncable s'avivà dolorosament quan a la cambra mortuoria anaven acudint els bons companys d'ofici, el trist romanent de la cohort gloriosa qui treballava cantant; el plor s'avivà perquè d'aquells homes agermanats els vells vessaven raigs de llàgrimes, i els joves, cap-jupint-se, contreïen la faç i es mocegaven els llavis. No podien ofegar ni contenir la pena de qué estaven amarats.

— Ha estat ben bé una víctima des progrés!, exclamà, per fí i d'una estropada, en Jaume Presas.

— Ja ho podeu ben dir, respongué na Mari-Agna, d'ença que l'ofici anà de cap-per-'vall, ja no fou es mateix home.

— Si era es millor taper del món!, digué en Falet.

Tots els circumstants aixecaren els ulls enllagrimats per a admirar l'hardit obrer, vingut senyor, arribat a Palamós feia pocs dies.

— M'atormenta el pensament, afegí en Falet, que sa meua arribada l'ha precipitat. Voleu creure que es resistia a abraçar-me? Ploriquejant va dir: «Tot es canvia, fins es meus amics».

Que tot el poble va impressionar-se amb aquella fí ho comprova el seguici llarg, incomptable, que hi hagué en l'enterrament. Feien costat a l'hereu d'en Romada el senyor Claudi i en Falet, i a retaló, caminaven, trebutxant, els pobres tapers.

Cantades les absoltes, de la multitud se disgregà en Falet i, amb veu trencada, va parlar:

— En tots els dols hi ha una pena fonda, però en aquest nostre dol hi ha, a més, un greu covat i dur: és el de la mort de l'ofici. De massa estimar-lo l'ofici, en Felip n'és estat víctima. Caurem, dintre pocs anys, els supervivents d'aquell exèrcit de tapers, i ja ningú no'n farà esment ni recordança. Jo voldria que tots els fills de la nostra industria portessin en l'ànima el record de la nostra vida patriarcal de plena independència. Hem de gravar en la memoria dels nostres hereus el pensament de que la nostra industria és basada en l'intel·ligència de l'obrer. Encara que els avenços de maquinaria ofeguïn aqueixa in-

tel·ligència i hagin matat el nostre ofici, sempre queda un llevat inestimable qui més fa superiors als savis més enginyosos, llevat que hem de guardar com una sagrada copa, a benefici de la nostra raça. Plorem avui l'estimat company qui fou exemple d'honradesa. En nom de la família del taper us donc expressives mercès per l'acte caritatiu i tribut d'amistat que acabeu d'acomplir.

Tots els tapers, plorant abundantament, enrondaren i abraçaren l'hardit fabricant, com un vol d'aucells alacaiguts qui s'arredocen a un arbre esponerós.

MIQUEL ROGER I CROSA.

Jo vull coronar-te de roses

Jo vull coronar-te de roses
 com una regina ideal;
 de roses vermelles descloses
 que embaumin d'odor immortal
 i volin llibertes i airoses
 caient part d'avall de ton flanc,
 com brases de foc llangoroses
 dessorre del teu vestit blanc.

De roses duràs encerclades
 tes mans sobre el cor soplegades
 igual que una Mare de Deu ;
 i al cloure's la teva parpella,
 caurà, escaducera, una estrella
 dessorre del teu front de neu.

Quan tu plegues les mans

Quan sobre el cor plegues les mans
 i en rés fervent tota t'exhales,
 me sembla oir ressó de cants
 i com lleuger plegament d'ales.

I tot s'adorm als teus voltants,
i en somni veus dues escales
per on els àngels guardians
baixen batent llurs blanques ales.

Llavors tes mans alabastrines
semblen dos místics pelicans
nedant sobre aigues cristallines,

entre nenúfars esclatants.
I com un lliri en mig d'espines
reses tu aixís, plegant les mans.

Elogi

Quan floreixi l'ametller
a racers de tramontana,
diadema te'n vull fer
per ta testa sobirana,

i a tothom vull fer saber,
per la serra i per la plana,
que no hi ha ni hi pot haver
una hermosa més galana

ni eixint de missa major
en la festa muntanyana,
ni en la santa germanor
que fa moure la sardana,
ni per tot l'enrodedor
de la terra emporitana.

XAVIER CARBÓ.

Caixa d'Estalvis

En Juny de 1911, va celebrar-se un Concurs de Cultura. Un dels temes de gran interès per a la localitat era el següent: *Utilidad práctica que reporta al obrero el ser económico. Utilidad práctica que obtiene del Establecimiento de Cajas de Ahorro.* Ne guanyà el premi amb un treball de valua

el redactor de MARINADA en Lluís Barceló i Bou, essent agradable sempre el recordar el lema de la composició: «*Si quieres que la pobreza — no penetre en tu morada — con la llave del ahorro — podrás cerrarle la entrada.* JOSÉ VILARET.»

En el mateix istiu, cundí la conveniència d'instal·lar una Caixa d'Estalvis. Un regidor havia presentat, no feia molt temps, una proposició a l'Ajuntament per a crear una Caixa Escolar. Per tal de realitzar obres tan beneficioses, el qui subscriu va entrevistar-se amb l'Ajuntament, i, d'acord, fou nomenada la següent comissió: Joan B. Camós, Josep Fàbrega, Esteva Colominas, Miquel Roger i Crosa i l'autor d'aquestes línies.

Moguts d'entusiasme, els dits senyors redactaren el Reglament, i, en la reunió que per a aprovar-lo fou tinguda, va parlar-se de lo que es repartia setmanalment a les fàbriques i altres sitis d'ocupació de l'obrer calculant-se que, en total, eren unes 100.000 pessetes, quantitat qui representava veritable riquesa, en cas de fomentar l'estalvi. Suposant que d'aqueix capital se n'emportessin 15.000 pesetes els obrers dels pobles veïns, quedaven, doncs, a Palamós 85.000 pesetes. Fet el càlcul, per terme mig, d'un 2 % d'economia, resultaven 1.700 pesetes per setmana, o siguin 90.100 d'estalvi local.

El dia 2 de Març de 1912, va obrir-se al públic la Caixa d'Estalvis. Tot el poble comprengué, aleshores, la gran necessitat de la seva creació. Palamós augmentava d'una manera extraordinària, per l'impuls que fou donat a la fabricació de discs i pel moviment de les obres del port. L'acumulació de riquesa havia d'esser molt gran. Si bé la Cooperativa de Consums ja tenia establida la Caixa d'Estalvis, com que era exclusiva dels socis, l'èxit de la Caixa d'Estalvis general havia de conquistar un bon èxit.

Els imponents sols poden ingressar fins a 2.500 pessetes i percibeixen el 3 %. Les persones de més representació financiera figuraren en la Junta. El resultat brillantíssim superà les nostres esperances. Veritat que el treball de propaganda no hi mancà. En Miquel Roger i Crosa escrigué pel foment de la Caixa Escolar, una contalla escaient, apologia de l'estalvi, qui fou posada a les mans de tota la mainada. Els professors donen una llibreta a tots els infants qui entreguen cèntims, i traspassen el dipòsit a la Caixa d'Estalvis quan arriba a 1 [pesseta.

Interinament i previ acord de l'Ajuntament, la Caixa fou instal·lada en el Col·legi Municipal de noies. Al cap d'uns quants mesos, el Municipi fent-se càrrec de l'alta missió social i benèfica de la nova institució, prestà un local de la casa de la vila. No obstant, a causa de la crisi, des del Juny prop-passat, la Caixa ne paga lloguer.

En els deu mesos de 1912 foren ingressades 95.000 pessetes; a fi de 1913 tenia l'entitat 156.000 pessetes; a fi de 1914, 178.000, i a fi de Juliol passat, 163.000.

Els individus de la Junta presten el servei gratuïtament.

Els beneficis nèts passaràn durant deu anys a un fons de reserva. Passat aquest temps, se n'aplicarà el 50 % al mateix fons de reserva i l'altre 50 % a obres d'utilitat pública.

El capital és esmersat en dipòsits, valors de renda i emprèstit municipal.

En ocasió del pànic produït per la guerra europea, la Junta taxà els reintegres.

La Caixa ha nomenat una comissió qui, anyalment, ha de visitar els Col·legis, per a ajudar els professors a la labor d'inculcar als infants l'amor a l'estalvi.

Amb motiu de l'Assamblea de Caixes d'Estalvi celebrada a Madrid, la Junta palamosina estudià el projecte de la col·laboració de les Caixes a la construcció de cases barates.

Es considerada l'institució de Real Ordre com oficial i benèfica.

En diferents Juntes s'és manifestat general agraïment als Directors, senyors Pau Matas i Felix Ribera per l'entusiasme i constància que sempre han demostrat. El senyor Martí Montaner i els senyors esmentats foren també objecte d'un vot de gràcies per la cooperació econòmica que presten a la Caixa. Consta en acta el sentiment que la Corporació sentí per l'ausència dels senyors Fàbrega i Colominas.

La Junta actual és constituïda com segueix:

President: Sr. Alcalde Constitucional; Directors: D. Martí Montaner i Coris, D. Pau Matas, D. Fèlix Ribera, D. Miquel Matas; Comptador: Don Andreu Ribera i Llorens; Sub-contador: D. Joan Camós i Cabruja; Tresorer: D. Miquel Roger i Crosa; Secretari: D. Joan Quintà; Vocals: R. Sr. Rector; Sr. Jutge Municipal; Sr. Regidor Síndic; D. Huch Sanner; D. Lluís Gubert; D. Pere Plaja; D. Joan B. Camós; D. Zoilo Costart; D. César Esteva; D. Josep Tauler.

JOSEP TAULER.

Els petits gnoms del bosc

—Diu que ja apunta algún bolet;

—Ahir vegí els primers a casa;

—Ben dematí, dematinet,

tot satisfet

me'n só pujat a Roques d'Ase.

Amb la serena matinal

el bosc perleja de mullena;

deixo llavors el rieral
i pujo a dalt
del cim de tot de la carena.

El sol ja hi és primer que jo
omplint l'espai de gran claricia;
l'aire és tant fresc que dona bo,
amb la frescô,
fruir del sol la gran carícia.

Del gegantí macís rocós
¡quin bell paisatge se domina!
de l'un costat veig Palamós
petit, boirós,
de l'altra part la mar llatina.

Serres cobertes de verdor,
planes i valls; qualche masía
perduda al lluny en la buidor,
que amb sa blancor,
sembla que em vulgui dà el bon dia.

No s'ouen crits ni cants; arreu
regna el silenci en la carena ;
l'esguard passejo vora meu,
¡quin bé de Deu
de bolets veig de tota mena!

N'hi han d'ignocents vestits de blanc
alsant hardits vistosa ombrel'la;
d'altres que van tacats de sang
que hauràn caigut en un barranc
seguint a alguna damisel'la.

Són els bolets els gnoms del bosc
que cada dia al fer-se fosc
deixen llurs caus de sota terra,
i formant colles, decidits,
ronden, les nits,
d'un cap a l'altre de la serra.

Si algú a l'hora matinal
no és retornat a son casal
rondant distret amb l'estimada,
per tal pecat és castigat
i en bolet resta transformat.

Els surenys joves, rodanxons,
amb llur posat de bon minyons
tot s'ho gasten per soca ;
però al fer-se grans, amb el creixent,
com si els entrés enteniment
fan el berret que els hi pertoca.

Quan surt de l'ou el reig petit,
bon català, mostra enhardit
que li plau dur la barretina;
mentre es fa gran, per si un jorn plou,
obra el vermell paraigues nou
i don soplug a una veïna.

Els pinatells i rovellons
amb llurs xambergos tots rodons
i ribetats, baix la pinaça
fan la viu-viu ben amagats,
amb el temor d'esser robats
del caçador qui passa.

Les lleteroles, si en trobeu,
roges i pulcres les veureu,
semblen contentes de la vida;
i aixís deu ser, car els bolets
que queden orfens petitets
els fan de dida.

Cada pineda té els muixins
que fan corrúes bosc endins
com als bells jocs de l'infantesa;
portant cada ú l'estrany berret,
que apar substret,
d'alguna testa japonesa.

Els qui us daliu cercant bolets
si sapiguéssiu els secrets
que han presidit a llur naixença;
la nit aquella en que, sobtats
per llurs pecats,
en bolets foren transformats,
els hi tindríeu de segur
benevolença.

LL. BARCELÓ I BOU.

L'infant i la papallona

A les belles amigues Mercè i Paulina Vila.

Una vegada un infant, passejant-se per un jardí, s'empredà dels bells colors virolats d'una formosa i joganera papallona. Corregué vers ella, perseguint-la amb infadigable treball. Volgué sorprendre-la de primer a les fulles d'una rosa; li tirà després la gorra quan estava a les rames d'una murtra i li batzegà el mocador quan s'amagava en un ram de violetes. Però heus aquí que l'inconstant i alegroia papallona, volant, fent mil postures cap ací, cap enllà, es lliurava de sos esforços. Darrerament, veient-la mig soterrada en el càlzer d'un tulipà, l'infant es deixà anar damunt ella agafant-la amb força i trocejant-la.

L'insecte moribón, veient el pobre infant apesarat, li digué mirant-lo amb tristor:

—Pensa, fill meu, el fi que té una fal·lera inútil: aprèn amb açò per a ta vida venidera, que tot plaer no és més que una papallona pintada, que encar que serveixi per a entretenir-te amb son perseguiment, si l'agafes amb massa daler finirà en les teves mans, quedant-hi en elles el no rès i en ta ànima el pesar.

J. BOSCH I BARRERA.

Montclà (Lleida).

Concurs de comedies

LLISTA DE COMPOSICIONS REBUDES

1. Trist ensaig. L. Agradar moralitzant. — 2. Hores de pau. L. Bibe-lots. — 3. Pit i fòra. — 4. L'amor mana. — 5. Asprors de la vida. L. Mai se l'ha vist plorar i li diuen poeta. — 6. L'home del dia. Comedia barceloni-na. — 7. Sól de ma vida. — 8. Sota l'encís de l'oratoria. Apunt d'un acte còmic. — 9. La colla del Xamis. — 10. Comedia estrafalaria de dos pre-tendents.

VEREDICTE

Premi. No s'adjudica.

Primer Accèsit. Núm. 3. Pit i fòra.

Segón » » 6. L'home del dia.

POMPEU CREUHET; PELAI PAGÉS; MARTÍ PLAJA i la REDACCIÓ de "MARINADA".

De l'estranger

Aparentment i, exceptuant en els Balcans, la situació en els fronts no s'és gaire modificada des de les ofensives dels aliats en l'Artois i en la Champagne a Ponent, des de la fi de la gran ofensiva alemanya a Orient i des de la represa de l'ofensiva italiana en el Trentí i a l'Isonzo.

L'efecte de la reeixida dels aliats a Occident ha estat l'obligar l'adversari a reprendre l'ofensiva. L'estat major alemany ha tret del front rus un cert nombre de divisions i les ha dutes al front d'Occident. Llur arribada ha coincidit amb les temptatives de contra-ofensiva regionals alemanyes, que no han conduït a res essencial. Resumidament: estat novament estacionari.

Es pot dir lo mateix de la situació a Rússia, on, poc a poc, els austro-alemanys se són establerts en defensiva sobre tota la línia. Fins a la Duna, qui és estat el lloc de llur darrer esforç, llurs operacions se són aturades i els comunicats de Berlín solament parlen d'atacs enemics rebutjats. Al centre, res des de llarg temps, i al sud, la contra-ofensiva russa ha rebutjat successivament les embestides austro-alemanyes del Seret al Stripa, i després a Volhinia, més enllà del Styr. Posteriorment, en aquesta regió les contra-embestides dels austro-alemanys són arribades, altra volta, al riu Styr i s'hi és establida una situació estacionaria.

Pertocant aquest front rus, un hom pot posar-se algunes preguntes: els alemanys s'hi són afeblits; n'han tret les divisions enviades a França i a Serbia; aquesta feblesa ha favorit, naturalment, la tornada de l'ofensiva dels russos; i aquesta avençada, hi ha uns quinze dies sobretot, en el sector del sud s'és interrompuda. D'on ve això? La causa n'és l'hivern, que fent-se ja sentir, destorbaria l'acció de les tropes? O bé el front rus hauria sigut també afeblit com el de l'adversari, en vistes d'una operació en els Balcans, de la qual se va parlar? O en fi, lo que no tindria res d'estrany, l'exèrcit rus, després de sa ruda retirada i dels combats sangnants que han tinguts i que han restablert sa situació, sent la necessitat de refer-se, per a una represa general de la maniobra dels primers temps de la guerra?

En el Trentí i a l'Isonzo els avenços dels italians durant els mesos d'octubre i de novembre han sigut incontestables. Que els austríacs els neguin, és quasi natural; en el temps que els Serbis els causaren derrotes molt més vistes, també les negaven. Es conegut que en nombrosos punts han reulat i que en cap han avençat.

En general se judiquen malament les operacions italianes. Perque els avenços són pausats i constantment localitzats, se'n dedueix que són nuls.

Mirem els altres fronts. Per quants kilòmetres d'extensió se pot comptar la progressió dels bel·ligerants? Des del més d'octubre passat, els alemanys han provat vanament de rependre l'ofensiva que perderen en el Marne; no han avançat gens, malgrat que sacrificaren un nombre molt gran de soldats en la acció de l'Iser. Guanyaren, això cal dir-ho, uns 2.000 metres a Soissons, sobre un front de sis a set kilòmetres, i la faixa de terra aprop d'Iprès. Del costat dels aliats, els avenços no han sigut menys localitzats, ni de més amplaria, i no han determinat un canvi de front que pugui obrir noves perspectives estratègiques.

A Rússia els alemanys han avançat mentres llur adversari fou mancat de municions; emperò, el dia que aquestes són arribades i que la situació en aquest concepte s'és restablida en igualtat, els fronts se són immobilitzats, com ja havem dit més amunt.

Anem ara sobre el terreny dels combats italians, on les pendents aturen els moviments dels combatents fins sense combatre, encara que tinguin una superioritat quatre vegades més gran; on la seguretat i els resguards són nuls; on el sòl que deu esser buidat per les paraleles d'acostament és rocós i dur i no té, doncs, rès d'estrany que els progressos vagin a pas de bou i que a cada ú d'aquests passos calgui una llarga preparació. Proporcionalment als kilòmetres de front, el terreny guanyat pels italians del juny al novembre és al menys, igual, si no és més important, que el guanyat pels aliats a Occident.

La premsa quotidiana porta notícies fresques dels canvis del front de Serbia i pertocant el de l'extrem Orient, no hi ha rès a dir del de l'Armènia turca, on l'immobilització dels bel·ligerants damunt les riberes del llac de Van sembla més completa que als altres llocs. Més, dues regions de combat atrauen actualment les mirades.

La Mesopotàmia primer, on una columna britànica sortida del golf Pèrsic s'acosta a Bagdad; aquesta operació, com pot pensar-se, no ha pas d'influir d'una manera notable en el resultat de la guerra. Emperò com que el ferrocarril de Bagdad, la comunicació de Constantinoble i de Síria al golf de Pèrsia, és des de molts anys un dels objectes de la política comercial alemanya, sostinguda amb més constància i tenacitat, els anglesos volen apoderar-se d'aquesta comunicació i de son principal centre econòmic.

I justament amb aquesta operació, els darrers telegrams senyalen una expedició anglesa a Síria. Si realment té lloc, és una bona maniobra defensiva, destinada a fer front preventivament a les menaces que, després de la reeixida en els Balcans, podrien dur els alemanys cap a Constantinoble i a l'Egipte. Després de la primera ofensiva turca fracassada, els alemanys n'han preparat una altra desenrotllant la xarxa de ferrocarrils. De la costa de Síria una línia du de Jafa a Jerusalem i va a empalmar amb la de la Meca. Un al-

tra línia surt de Caifa i s'uneix a la de la Meca al sud de Damasc. Es aquesta que els anglesos menacen, i, dominant la costa i el ferro-carril de Damasc, privarien les empreses de Constantinobla sobre Suez.

F. F.

Llibres

L'OFRENA, d'en Josep M.ª Lòpez-Picó. — Nostre bon amic l'excel·lent poeta en Josep M.ª Lòpez-Picó cada any enriqueix la literatura amb un nou volum. El d'enguany porta per nom «L'ofrena». L'edició acuradíssima a les bones mans d'en Francesc Altés encomanada, ja predisposa a tenir els ulls clavats en l'obra. Una volta començada la lectura, un hom ha de llegir i rellegir, tantes i tals són les bel·leses allí encloses. La font inspiradora de molts dels poemes és la mort. De tots ells se'n desprèn alta lliçó espiritual. Qui no s'impressiona vivament quan el poeta se sorprèn de por per les hores que ja creia mortes i comencen de viure en abundor? Qui oblidarà ja més aquells versos admirables que diuen :

«sento la Mort que m'adverteix el límit
de l'humanal desig tornant-me tímid».

Ço que deixem apuntat i la transcripció de dos poemes en el present número han d'impulsar, sens dubte, a adquirir l'obra d'en Lòpez-Picó a qui felicitem efusivament.

*
* *

LES SARDANES, per en Josep Grahit, amb pròleg d'en Carles Rahola.

Agraim a l'autor el present que ens ha fet d'aquest petit volum, que recomanem als qui desitgen fer-se càrrec de ço que és la sardana. L'autor demostra gran entusiasme per aquesta dansa, i una preferència per l'estil selvatà, que no compartiran els partidaris molt més nombrosos de l'estil empordanès.

Publicacions rebudes

De *Lectura Popular*: «La raó del catalanisme», d'en Josep Coroleu; «Poesies», d'en Ramón Masifern; «Dames d'Aragó», d'en Sampere i Miquel; «La pomera dels nois», d'en Manuel Rocamora.

De *Biblioteca Nova*: «Qué portarà la guerra».

Moviment del port durant el mes de Novembre de 1915

ENTRADES		TONELATGE	SORTIDES		TONELATGE
Vapors	23	17.554	Vapors	24	18.171
Barcos de vela	8	393	Barcos de vela	10	940

Operacions de la Caixa d'Estalvis

Nombre d'imposicions	Quantitats imposades	Reïntegres	Quantitats pagades	Llibretes noves
43	2.236'59	26	2.492'22	3

Estació pluviomètrica

Aigua recollida durant el mes d'Novembre: 26'3 mm.

Registre civil

Mès de Novembre.

Naiements: 1. Maria Gispert i Castell.—2. Filomena Hernández i Lòpez.—3. Angela Bragado i Gallart. — *Innomenats*: 1. Amat i Gelis.— 2. Valero i Pujadas.— 3. Suñer i Querol.— 4. Torrent i Puig.— 5. Gironés i Roselló.— 6. Puig i Esteva.— 7. Buxeda i Riera.— 8. Subirats i Roselló.— 9. Ponce i Hernández.

Matrimonis: 1. Francisco Flaqué i Sureda amb Ampar Planas i Massot.— 2. Sebastià Pujol i Pagès amb Margarida Terrades i Saballs.

Defuncions: 1. Julia Ribot i Rovira, 48 anys.— 2. Maria Mauri i Ribot, 2 anys.— 3. Pere Nadal i Marturià, 30 anys.— 4. Julia Pérez i Barandalla, 30 anys.— 5. Dolòrs Burget i Albalat, 21 anys.

: GALLINES :

i demés aus de corral, se crien grasses, bones i més ponedores, usant

≡ AVIOL MASVIDAL ≡

UNIC PATENTAT. - Cura radicalment el « Moquillo » (brom), verola i mal de coll. - Es la salvació dels polls i fa la riquesa dels avicultors.

De venda a PALAMÓS: Casa Comerç de D. NARCIS FONT, Carrer Major, 9
Representant per a Espanya: M. NOLLA ROVIRA, Ponent, 30, 1.er - BARCELONA.

FUNDICIÓ i Tallers mecànics i elèctrics

Tomàs, Solés i C.^{ia} en Cta.

CARRETERA DE BARCELONA, 39 BIS :: GIRONA

Telefon Urbà n.º 242

Telefon Interurbà per a conf. n.º 6

HIVERN 1915-16

- ▣ Immens assortit en gèneros ▣
- Novitat ▣ Confecció esmeradíssima
- ▣ Preus sens competència ▣

RESTAURANT

TELEFON 67

JEROGLIFIC

Platja de LA FOSCA

**BA BE BI BO i BU
NIC**

**SANT JOAN DE PALAMÓS
(Costa Brava)**

Primera Colonia estiuenca marítima de Catalunya. - «Xalets» per a famílies. - Servei de Hotel i de Restaurant. Obert tot l'any.

Camises a Mida.
Colls i Punys.
Pijames, Bates.
Impermeables.
Albernuços.
Calçotets.
Gorres.
Guants.

E. FUREST

Passatge de Madoz 6, i Plaça Real 4

Barcelona

Gèneros de punt.
Abrics inglesos.
Corbates.
Bisuteria.
Bastons.
Paraigües.
Perfumeria.
Mocadors.

ARTICLES DE SPORT

GRAN SASTRERIA de JOAN PRAT

(CASA FUNDADA EN 1855)

ESPECIALITAT EN UNIFORMES
Barcelona: Baixada Sant Miquel, 5
Pasatge del Crèdit, 10

Majó i Planas.- Barcelona

Importadors directes d'Olis minerals.
Fàbrica de grasses per a la industria
- - - a Hospitalet del Llobregat.
Corretges, Gomes, Amiants, - - -
- - - Estopades i Caps de Cotó.
CORRESPONDENCIA: Fernando, 12, entl.º (Entrada Vidre, 2)

JOSEP COMAS

Envelats, Cortinatges, Tribunes i Adornos de totes menes.

Artistiques il·luminacions de gas acetilè i electricitat.

GIRONA: Carrer de la Barca, 17.

BARCELONA: » Lancaster, 2.

IMPORTANT

Despatx i Taller de Mecànica Dental de
Francisco Francés

Reconstrucció i reparació de Dentadures Artificials.

Dentadures d'or : Treballs de pont : Corones d'or

PREUS MODICS.

Plaça de la Murada, 5. Palamós.

EMILI NOYA

INSTAL·LACIONS

per a aigua, gas i electricitat

: Reparacions de maquinaria :

Fora cabells blancs

❁ Tintura ❁

Brillante

= ÚNIC REPRESENTANT =

Francisco CONCHS

Carrer Major, 57. Palamós

Passer Mecànic de Rentat i Planxat

SISTEMA ANGLES

INSTAL·LACIÓ amb els aparells més moderns.

Promptitut i PERFECCIÓ en els encàrrecs.

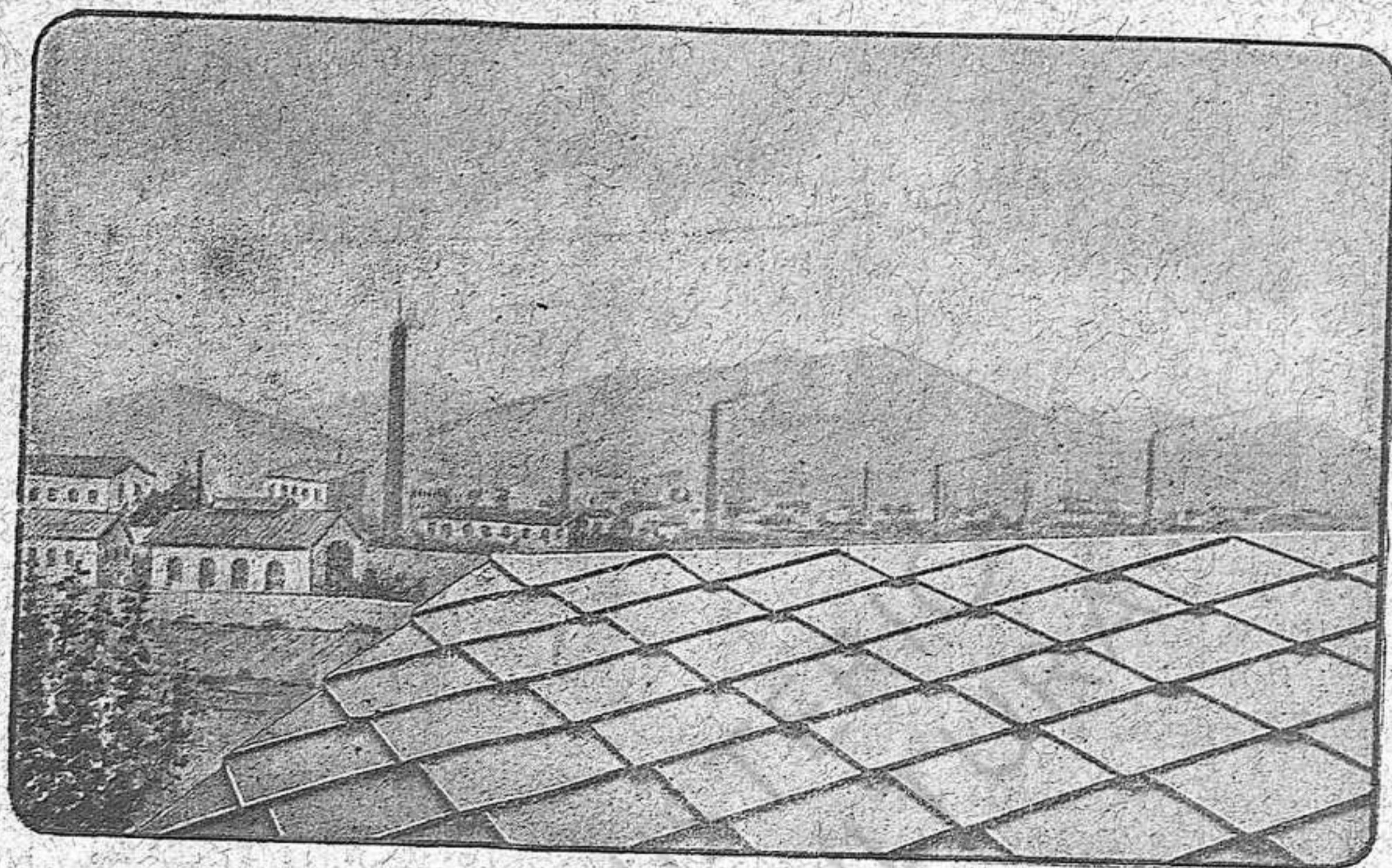
Carrer de Pi i Margall, 38. PALAMÓS — —

— SUCURSAL UNICA: **Narcís Roig**, Carrer Major.

“ROCALLA,”

Plaques de Ciment i Amiant comprimit
per a tota classe de TEULATS

La coverta més econòmica

La coverta més sòlida i duradera

Model de coverta

DEMANAR PREUS
I DETALLS, a

JOSEP ESTEVA, Duc de la Victoria, 14. - BARCELONA

Fàbrica a vapor d'Anissats i Licors

JAUME CATÀ

PONT MAJOR - GIRONA

ANIS

“Del Amor,,

D'exquisit aroma, agradable paladar, i molt digestiu.

ESTOMACAL

“Del Amor,,

Molt recomanat per varies emi-
nències mèdiques. Priva totes
les malalties infeccioses i de
l'estómac.

ROM
«PEPITA»

VERMUT
«ESPAÑOL»

CONYAC
«PEPITA»

CICLES SANROMÀ

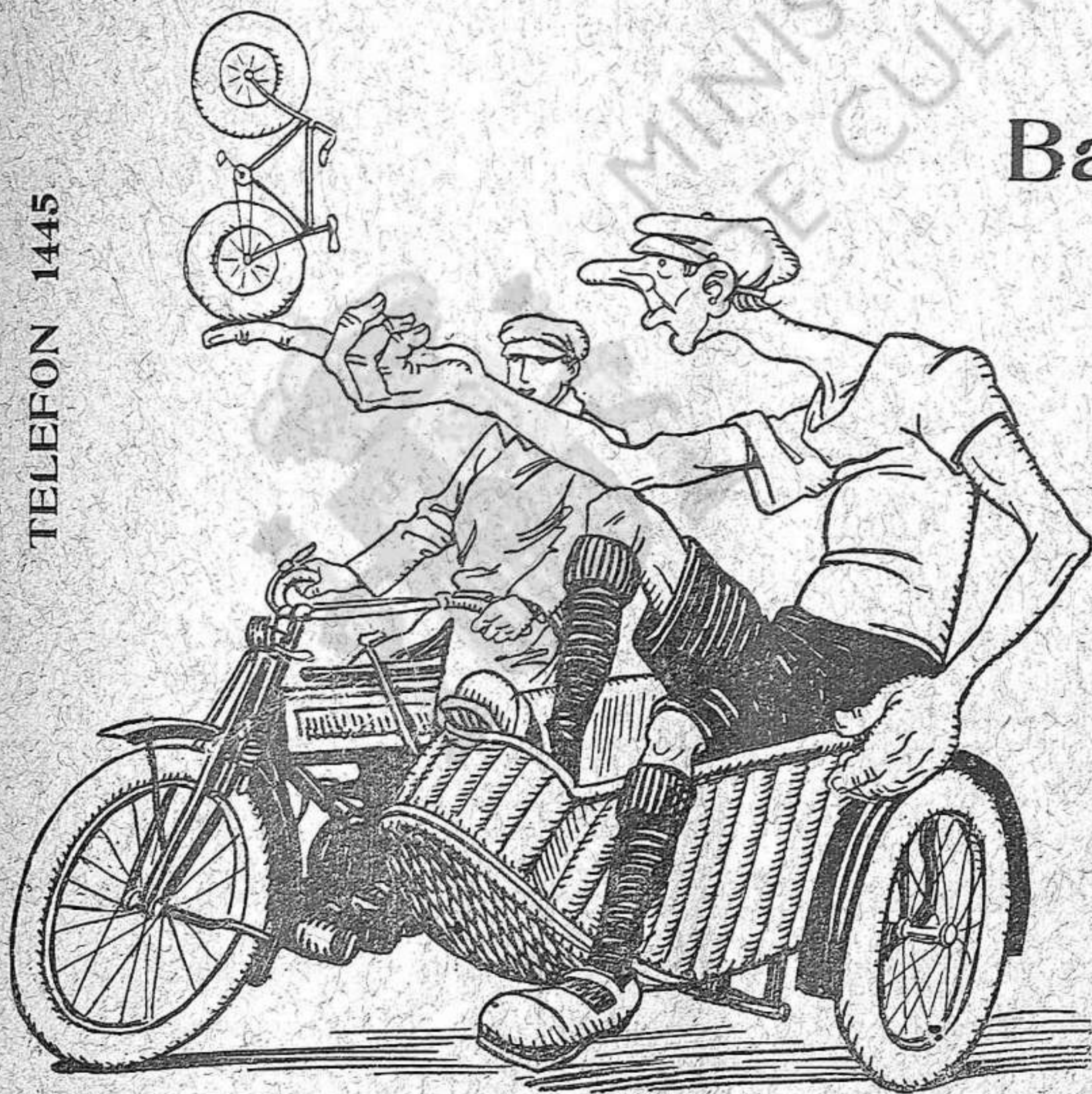
Motos SUN

Balmes,

62

B
A
R
C
E
L
O
N
A

TELEFON 1445

LA BENGALINE

Pintura

Esmalt

Corts, 653 - BARCELONA

CH. LORILLEUX Y C.^a

H. IBÉRICA DEL PADRE

OSTATGE I HABITACIONS

Propietari: **JOSEF ROCA**

Comte Assalt, 11 i Lancàster, 2. **BARCELONA**

Se parla francès. — Espaioses habitacions. — Timbres i llum elèctrica. — Servei esmerat. — Casa fundada en 1849.

S'avisava als Senyors Viatgers que la casa no té cotxe ni corredor en les estacions ni en els molls. Els cotxes de la Central el portaran a l'establiment, si es que ho sol·licita, com també el tramvia que porta la creu roja, que els deixa davant el carrer Conde del Asalto.

BONNET

SANT FELIU DE GUIXOLS

Fabricant de les EXQUISIDES ESPECIALITATS MUNDIALS

Gran licor ESTOMACAL BONET

Anís refinat EL TROMPO

IMPORTACIÓ I EXPORTACIÓ

Primera casa a Espanya d'articles per a l'industria suro-tapera.

Colonials, Drogues, Ferreteria, Papers pintats, Productes químics, Ultramarins, Vins i Licors, etc. etc.

Representant de Caixes i Bascules :

BAUCHE, de Reims.

PIBERNAT, de Barcelona.

EXPORTACIÓ A TOTS ELS PAISOS

Tenda LA REINA

— DE —

NISET CASANOVAS

SASTRERIA i Confeccions. Varis genres de punt. Cotilles alta novetat. Models fabricats especialment per a la casa.
CENTRE : DE : REPRESENTACIONS

Transports i càrrega - Carruatges de lloguer
Ordinació de Palamós a Caldas de Malavella
i vice-versa.

Diariament Aigua de Caldes a 10 cèntims
litre i a preus econòmics a qui la recomani
per a banys.

JOAN OLIVER

Passeig del Gementiri, 24 i 26. PALAMOS

CASANOVAS

= SASTRE =

PALAMÓS

Ramón Casas

MODERNA TECNICA DE PIANO
- TEORIA - SOLFEIG - CANT -

ESCALA DE QUINTES de BARBEREAN,
modernament reformada per
— GEVAERT i E. MORERA.

LLIÇONS particulars i a domicili.

Fusteria i Ebanisteria

— DE —

J. Marull Agustí

LA MÉS ANTIGA I ACREDITADA

Carrer de Munt, 21

NOTA important : Aquesta casa se
fa càrrec de tot el servei funerari.

CONFITERIA

DE

Josep BARNACH

Turrons i Neules de tota classe.

TURRONS DE CREMA

especialitat de la casa.

Carrer Major, 38. Palamós

Magatzem de Maquinaria i Articles per a les Arts Gràfiques

Ceferí Gorchs i Esteve

Rambla de Catalunya, 91.

BARCELONA

Existència de Màquines d'Impremta de les més petites a les més grans.
Màquines de cosir amb fil-ferro, corxets, fil textil. Màquines d'encolar.
Màquines de Monogrames en relleu. Imposicions de ferro. Tipos,
Blancs, Filets de coure, Comodins, Caixes, etc.

Correos P
1974

MINISTERIO DE CULTURA

